

Sbierka zákonov republiky Československej

Čiastka 70.

Vydaná dňa 27. decembra 1950.

Cena Kčs 3.—.

O B S A H:

(173. - 180.) 173. Zákon o súdnych poplatkoch. — 174. Zákon o dražbách mimo exekúcie. — 175. Nariadenie o potvrdeniach potrebných pre oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov a pre ustanovenie zástupcu. — 176. Nariadenie o spôsobe a rozsahu exekúcie proti družstvám a iným právnickým osobám. — 177. Nariadenie o odhadoch nehnuteľných vecí. — 178. Nariadenie, ktorým sa pre určenie súdnej príslušnosti určuje, čo sa u niektorých právnických osôb rozumie organizačne nižšou správou. — 179. Nariadenie o dôležitých dôvodoch na výpoveď chránených nájmov alebo na ich zrušenie bez výpovede. — 180. Nariadenie o exekúcií na peňažné pohľadávky a plat.

173.

Zákon

zo dňa 20. decembra 1950

o súdnych poplatkoch.

Národné zhromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.

Úvodné ustanovenia.

(1) Súdne poplatky (ďalej len „poplatky“) sa vyberajú za činnosť riadnych občianskych súdov pri výkone súdnictva a súdnej správy, ako aj za úkony prokuratúr.

(2) Súdny a národné výbory, s výnimkou miestnych národných výborov, sú povinné dávať pracujúcim potrebné poučenie o poplatkoch a o oslobodení od nich tak, aby neutrpeli ujmu pre neznalosť zákona.

§ 2.

Predmet poplatku a sadzobník.

(1) Predmetom poplatku je zpravidla celé konanie v jednej stolici. Za konanie začaté z úradnej povinnosti alebo na návrh prokurátora (generálneho prokurátora) sa poplatky nevyberajú; výnimky určí sadzobník (odsek 2).

(2) Predmety a sadzby poplatkov určí minister financií po dohode s ministrom spravodlivosti v sadzobníku, ktorý vydá nariadením.

§ 3.

Základ poplatku.

(1) Navrhovateľ (žalobca) je povinný označiť hodnotu predmetu konania v návrhu na začatie konania (v žalobe), ak nie je poplatok určený pevnou sadzbou.

(2) Ak navrhovateľ (žalobca) uviedol hodnotu zrejme nízku alebo ju neuviedol vôbec, určí súd hodnotu predmetu konania podľa smerníc, ktoré vydá minister financií po dohode s ministrom spravodlivosti nariadením.

(3) Hodnotou predmetu konania o opakujúcom sa plnení je trojnásobok hodnoty ročného plnenia, ak ide o plnenie na dobu dlhšiu než tri roky, na dobu života alebo neurčitú; odchýlky určí sadzobník.

(4) Sníženie hodnoty predmetu konania nemá na poplatok vplyv. Ak sa zvýši hodnota predmetu konania, doplatí sa poplatok vo výške rozdielu medzi sumou skôr zaplatenou a sumou pripadajúcou z celej hodnoty predmetu konania po zvýšení.

(5) V opravnom konaní je základom poplatku hodnota predmetu tohto konania.

(6) Základ percentového poplatku sa zaokrhuľuje obľu na sumu deliteľnú stóm; základ neprevyšujúci sto Kčs sa nezaokrhuľuje. Poplatky sa zaokrhuľujú dolu na celé Kčs.

(7) Minister financií môže v smerniciach uvedených v odseku 2 vydať ďalšie predpisy o základe poplatkov.

§ 4.

Poplatník.

(1) Poplatok je povinný zaplatiť účastník, ktorý dal podnet na konanie alebo úkon, ktoré sú predmetom poplatku, ak nie je od poplatku oslobodený.

(2) Poplatok za súdnu pokonávku uzavretú pred začatím konania (§ 40 občianskeho súdneho poriadku — ďalej len „o. s. p.“) sú povinní zaplatiť rukou spoločnou a nerozdielnou všetci, ktorí pokonávku uzavreli.

(3) Ak je navrhovateľ (žalobca) oslobodený od poplatku podľa zákona alebo ak bol oslobodený usnesením súdu a súd vyhovel jeho návrhu (žalobe), je povinný zaplatiť poplatok odporca (žalovaný), ak nie je od neho tiež oslobodený, a to podľa výšky nároku, ako mu bolo rozhodnutím súdu vyhovené; to platí aj v exekučnom konaní, v ktorom súd uloží v usnesení o nariadení exekúcie odporcovi oslobodeného navrhovateľa povinnosť zaplatiť poplatok.

(4) Za osobu neprítomnú alebo neznámu je povinný zaplatiť poplatok jej opatrovník, pokiaľ je tu majetok takej osoby, z ktorého možno poplatok uhradiť.

(5) Spoločníci (§§ 412 a 414 o. s. p.) sú povinní zaplatiť poplatok rukou spoločnou a nerozdielnou. Rovnaká povinnosť postihuje vedľajšieho účastníka, ak má postavenie nerozdielného spoločníka (§ 418 ods. 3 o. s. p.).

(6) Vo veciach, o ktorých bola uzavretá rozhodcovská smluva (§ 648 o. s. p.), sú strany povinné zaplatiť poplatok rukou spoločnou a nerozdielnou.

§ 5.

Sročnosť.

(1) Poplatok sa platí bez vyrubenia

- a) zároveň s podaním návrhu (žaloby, námietok, odporu), so žiadosťou, aby súd rozhodol o uplatnenej vzájomnej pohľadávke v rozsudku i nad sumu uplatnenú žalobou (§ 422 o. s. p.), s podaním opravného prostriedku, so žiadosťou o vykonanie úkonu súdu (prokuratúry), pokiaľ navrhovateľ (žiadateľ) nie je od poplatku oslobodený alebo nežiadal súd o oslobodenie;
- b) bez meškania po schválení súdnej pokonávky (§ 4 ods. 2) alebo po zvýšení hodnoty predmetu konania;
- c) do pätnást dní
 1. po vyhlásení (vynesení) súdneho rozhodnutia, ak je povinný poplatok zaplatiť navrhovateľov odporca (žalovaný, § 4 ods. 3), ak nejde o poplatok z návrhu

v exekučnom konaní, ktorý sa vymôže zároveň s pohľadávkou vymáhajúceho veriteľa alebo s trovami konania;

2. po právoplatnosti usnesenia, ktorým súd nepriznal oslobodenie od poplatkov (§ 140 o. s. p.) alebo ktorým priznané oslobodenie odňal (§ 145 o. s. p.);
3. po právoplatnosti usnesenia, ktorým súd určil hodnotu predmetu konania (§ 3 ods. 2);
4. po tom, keď vyšiel najavo majetok neprítomnej osoby zastúpenej opatrovníkom (§ 4 ods. 4) alebo keď táto osoba vstúpi do konania.

(2) Poplatok za zápis do soznamu stálych prisažných znalcov alebo tlmočníkov sa zaplatí na výzvu súdu. Ak nie je poplatok určený pevnou sadzbou, určí jeho výšku súd vo výzve; proti tejto výzve nie je prípustný opravný prostriedok.

(3) Poplatok z exekučnej likvidácie je sročný dňom, ktorého nadobudlo právoplatnosť usnesenie o schválení konečnej zprávy (§ 591 o. s. p.); súd ho vyberie z výťažku likvidačnej podstaty.

§ 6.

Spôsob platenia.

Minister financií ustanoví po dohode s ministrom spravodlivosti nariadením, ktoré poplatky a ako sa platia kolkovými známkami a v ktorých prípadoch, ako a komu sa platia v hotovosti.

§ 7.

Následky nesplnenia poplatkovej povinnosti.

(1) Ak nebol poplatok zaplatený včas (§ 5), bude ho súd vymáhať exekučne. Pred začatím exekučného konania vyzve súd poplatníka, aby poplatok zaplatil v určenej lehote.

(2) Zápis do pozemkovej, železničnej a bankej knihy a do podnikového registra, overenie odpisu a podpisu a podobné úkony súdu, ktoré nevyžadujú rozhodovanie, ako i úkony súdnej správy a úkony prokuratúry sa nevykonajú, dokiaľ poplatok nebude zaplatený.

§ 8.

Premlčanie.

(1) Právo štátu vymáhať poplatok sa premlčí uplynutím troch rokov, počítaných od začiatku kalendárneho roku, ktorý nasleduje po roku, v ktorom uplynul posledný deň lehoty určenej na zaplatenie poplatku alebo, ak nie je platobná lehota určená, v ktorom bol poplatok sročný.

(2) Ak vykonal súd úkon na vymáhanie poplatku a ak upovedomil o ňom poplatníka, začína sa nová premĺčacia lehota od začiatku kalendárneho roku, ktorý nasleduje po roku, v ktorom bol taký úkon vykonaný.

Oslobodenie.

§ 9.

Vecné oslobodenie.

Od poplatku sú oslobodené súdne konania vo veciach

- a) poručenských, opatrovanských, veciach detí v rodičovskej moci a vo veciach osvojenia,
- b) pozbavenia svojprávnosti a povolenia zadržania v ústave,
- c) vyhlásenia za mŕtveho a dôkazu smrti,
- d) prejednávania dedičstva a
- e) národného poistenia.

§ 10.

Osobné oslobodenie.

(1) Od poplatku sú osobne oslobodení:

- a) Československý štát zastúpený národnými výbormi a inými orgánmi verejnej správy, ďalej štátne ústavy a štátne fondy;
- b) zamestnanci (učni, domácki robotníci), ak sú predmetom konania nároky z ich pracovného (učebného) pomeru;
- c) navrhovateľ (žalobca) v konaní o určení úhrady osobných potrieb (výživy);
- d) žalobca v konaní o náhrade škody spôsobenej ublížením na tele;
- e) pôvodcovia v konaní o svojich nárokoch z pôvodcovských práv;
- f) účastník, domáhajúci sa zistenia otcovstva;
- g) vojenské osoby základnej alebo náhradnej služby z radov mužstva a poddôstojníkov;
- h) opatrovník, proti ktorému sa má vykonať konanie;
- ch) osoby neprítomné alebo vôbec neznáme, zastúpené opatrovníkom, okrem prípadu, ak by tu bol alebo by vyšiel najavo majetok, z ktorého by bolo možno poplatok uhradiť.

(2) Oslobodenie podľa odseku 1 sa vzťahuje aj na exekúciu, ktorou sa vymáhajú nároky uvedené v ustanoveniach písm. b) až e) toho istého odseku.

§ 11.

Oslobodenie priznané súdom.

Občiansky súdny poriadok určuje, komu a za akých podmienok súd prizná oslobodenie od poplatkov.

§ 12.

Oslobodenie z osobitných dôvodov.

(1) Minister financií sa splnomocňuje, aby z osobitných dôvodov, najmä z dôvodu všeobecného záujmu, priznal po dohode s ministrom spravodlivosti a s kompetentnými ministrami nariadením

- a) osobné oslobodenie od všetkých alebo niektorých poplatkov skupinám osôb alebo
- b) vecné oslobodenie pre určité konania.

(2) Minister financií môže po dohode s ministrom spravodlivosti v mimoriadnych prípadoch oslobodiť od poplatkov alebo poplatky znížiť alebo poskytnúť iné úľavy skupinám osôb alebo jednotlivým osobám, s výnimkou tých, o oslobodení ktorých je príslušný rozhodnúť súd (§ 11).

§ 13.

Vrátenie poplatku.

(1) Súd vráti platiacemu

- a) celý poplatok, ak odmietne návrh (žalobu) bez ústneho pojednávania, ako aj ak bol na sťažnosť zrušený zápis v pozemkovej, železničnej alebo banskej knihe;
- b) štyri pätiny poplatku, ak bol návrh (žaloba, opravný prostriedok) vzatý späť najneskôršie do začiatku ústneho pojednávania a tam, kde nie je ústne pojednávanie, skôr než sa vykoná prvý sudcovský úkon;
- c) pomernú časť poplatku, ak sa zmení na sťažnosť zápis v pozemkovej, železničnej alebo banskej knihe.

(2) Ak zaplatil poplatník viac, než sadzobník určuje alebo ak zaplatil poplatok, hoci nebol povinný ho zaplatiť, vráti sa mu preplatok na jeho žiadosť, ak prevyšuje 20 Kčs.

(3) Vrátené sumy sa zaokružujú dolu na celé Kčs.

(4) Nárok na vrátenie poplatku (preplatku) zaniká uplynutím troch rokov, počítaných od začiatku kalendárneho roku, ktorý nasleduje po roku, v ktorom nastaly skutočnosti uvedené v odsekoch 1 a 2.

(5) Ak bola vec prikázaná inému súdu (§ 17 o. s. p.), alebo ak postúpil súd vec príslušnému súdu (§ 56 o. s. p.), poplatok sa navrhovateľovi (žalobcovi) nevráti, avšak zaplatená suma sa započíta do poplatku, ktorý sa má zaplatiť súdu, ktorému bola vec prikázaná, alebo príslušnému súdu.

§ 14.

Povinnosť súdnych orgánov
a dohľad.

(1) Súdne orgány sú povinné sa starať, aby poplatky boli správne platené a včas vymáhané.

(2) Orgány justičnej správy kontrolujú pravidelnými dohliadkami, či sa poplatky vyberajú a vymáhajú podľa platných predpisov; Ministerstvo financií a orgány ním poverené vykonávajú občasnú dohliadku.

§ 15.

Pôsobnosť predsedu senátu.

Usnesenie, ktorým sa určuje hodnota predmetu súdneho konania alebo ktorým sa poplatník vyzýva, aby zaplatil poplatok, alebo ktorým sa poplatok vracia, vydáva predseda senátu (jediný sudca) bez ústneho pojednávania.

§ 16.

Prechodné ustanovenia.

(1) V konaniach začatých pred účinnosťou tohto zákona platia sa poplatky podľa doterajších predpisov, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak.

(2) V konaniach oslobodených od poplatkov podľa tohto zákona a dosiaľ neskončených sa poplatky ďalej nevyberajú, s výnimkou tých, na ktoré nárok štátu vznikol pred účinnosťou tohto zákona. Doterajší paušálny poplatok za prejednanie pozostalosti sa vyberie len za konanie skončené pred účinnosťou tohto zákona.

(3) Doterajšie paušálne poplatky za vrchnoporučenskú a opatrovanskú starostlivosť súdov a za starostlivosť o požívacie podstaty súdne uschované a o substitučné podstaty sa vyberú ešte za rok 1950.

(4) Na povinnosť navrhovateľovho (žalobcovho) odporcu zaplatiť poplatok sa použije ustanovenie § 4 ods. 3, i keď konanie sa začalo pred účinnosťou tohto zákona; to neplatí o poplatku v exekučnom konaní.

(5) Ak zastaví súd podľa § 655 o. s. p. konanie a zruší prípadné rozhodnutia vynesené v tomto konaní, nevrátia sa zaplatené poplatky. Inak o vrátení poplatkov zaplatených pred účinnosťou tohto zákona platia doterajšie predpisy.

Záverečné ustanovenia.

§ 17.

Zrušujú sa všetky predpisy, ktoré sa týkajú poplatkov, na ktoré sa vzťahuje tento zákon a sadzobník podľa neho vydaný, a to najmä:

1. zák. čl. XLIII/1914, o súdnych poplatkoch,
2. nariadenie č. 279/1915 r. z., o súdnych poplatkoch,

3. zákon č. 38/1922 Sb., ktorým sa menia a dopĺňujú ustanovenia o súdnych poplatkoch,
4. zákon č. 60/1925 Sb., o poplatkoch na rozhodcovskom súde Plodínovej burzy v Bratislave,
5. zákon č. 120/1931 Sb., ktorým sa menia a dopĺňujú ustanovenia o súdnych poplatkoch,
6. zákon č. 255/1935 Sb., ktorým sa menia a dopĺňujú ustanovenia o súdnych poplatkoch,
7. §§ 29, 31 a 32 zákona č. 14/1942 Sl. z., o zmene a doplnení niektorých právnych predpisov o poplatkoch,
8. zákon č. 20/1948 Sb., ktorým sa menia a dopĺňujú niektoré predpisy o poplatkoch súdnych a za overenie podpisov,
9. §§ 2 a 3 zákona č. 135/1949 Sb., o náhrade poštovného za zásielky v súdnom konaní,
10. všetky ustanovenia poplatkového zákona a poplatkových pravidiel, ktoré sa vzťahujú na poplatky upravené týmto zákonom a nariadeniami podľa neho vydanými,
11. všetky predpisy o dávkach za úradné úkony vo veciach správnych, pokiaľ sa nimi určujú dávky za úkony, ktoré vykonávajú súdy (prokuratúry),
12. všetky ustanovenia obsiahnuté v iných než poplatkových predpisoch, pokiaľ sa týkajú poplatkov, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, najmä ustanovenia o oslobodení od týchto poplatkov.

§ 18.

Nariadenie o notárskych
poplatkoch.

Minister financií sa splnomocňuje, aby po dohode s ministrom spravodlivosti určil nariadením poplatky z notárskych úkonov, pokiaľ sú obdobné s úkonmi vykonávanými súdmi, a aby rovnakým spôsobom vydal o nich potrebné predpisy.

§ 19.

Účinnosť.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951; vykonajú ho ministri financií a spravodlivosti po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Rais v. r.

174.

Zákon
zo dňa 20. decembra 1950
o dražbách mimo exekúcie.

Národné zhromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.

Účel zákona.

(1) Zákon upravuje verejné dražby, osobitnými predpismi dovolené alebo nariadené, pokiaľ sa nevykonávajú v exekučnom konaní, a verejné dražby vykonávané na žiadosť vlastníka (ďalej len „dražby“).

(2) Vykonávanie dražieb má zabrániť neodôvodneným hospodárskym stratám, nesmie však slúžiť pre súkromný zisk a byť v rozpore s plnením jednotného hospodárskeho plánu.

§ 2.

Účasť na dražbách.

(1) Dražby nesmú byť obmedzené na jednotlivito sozvaných účastníkov; obmedzenie na okruh osôb vymedzený rovnakou podnikateľskou činnosťou alebo iným spoločným znakom je však prípustné.

(2) Osoby, ktoré sú vylúčené z účasti na súdnych dražbách, sú v tom istom rozsahu vylúčené z dražieb podľa tohto zákona.

§ 3.

Predmet dražby.

(1) Dražiť možno veci hnutelne a s výnimkou práv vecných i práva.

(2) Socialistické právnické osoby môžu až do začatia dražby prevziať veci a práva predávané dražbou za odhadnú cenu; minister vnútorného obchodu určí po dohode so zúčastnenými ministrami vyhláškou uverejnenou v úradnom liste, ktoré veci alebo práva a akým spôsobom môžu byť takto prevzaté, poprípade, ktoré veci alebo práva sú z dražby vylúčené vôbec alebo s akým obmedzením je prípustný ich predaj, najmä pokiaľ ide o veci alebo práva, ktoré majú úradne určenú cenu.

§ 4.

Pôsobnosť.

Dražby vykonávajú zpravidla miestne národné výbory a národné alebo komunálne podniky; ktoré iné orgány alebo podniky môžu vykonávať dražby, ako i vymedzenie

oprávnení jednotlivých orgánov a podnikov určí minister vnútorného obchodu vyhláškou vydanou po dohode so zúčastnenými ministrami a uverejnenou v úradnom liste.

§ 5.

Odhad.

(1) Veci a práva predávané dražbou musia byť pred dražbou odhadnuté, pokiaľ nemajú úradne určenú cenu.

(2) Odhad vykonáva znalec, pokiaľ možno stály prísazný znalec súdny.

§ 6.

Dražobná vyhláška.

(1) Konanie dražby sa oznámi dražobnou vyhláškou. V nej sa uvedie najmä miesto a čas konania dražby, označenie predmetu dražby a údaj, kedy a kde možno predmet dražby prezrieť.

(2) Dražobná vyhláška sa vyhlási spôsobom v mieste obvyklým; okrem toho sa doručí vlastníčkovi veci, ak je známy.

Konanie dražby.

§ 7.

(1) Dražba má byť určená zpravidla tak, aby od uverejnenia vyhlášky do jej konania uplynulo 15 dní.

(2) Od dražby možno upustiť najneskoršie pri jej začatí.

§ 8.

Dražbu koná osoba poverená orgánom alebo podnikom vykonávajúcim dražbu.

§ 9.

Veci sa dražia jednotlivito; súbory vecí možno dražiť vcelku.

§ 10.

Vlastník veci ani osoba konajúca dražbu nesmú dražiť a nikto nesmie dražiť pre nich.

§ 11.

Pri vyvolaní veci sa uvedie jej odhadná cena, poprípade cena úradne určená a najnižšia ponuka.

§ 12.

Najnižšia ponuka je dve tretiny odhadnej alebo úradne určenej ceny; pri veciach podliehajúcich skaze môže byť i nižšia.

§ 13.

Draží sa, dokiaľ dražitelia robia vyššie ponuky. Ak nebolo napriek dvom vyzvaniam ponúknuté viac, oznámi osoba konajúca dražbu ešte raz poslednú ponuku a priklopne vec dražiteľovi, ktorý ponúkol najviac.

§ 14.

(1) Vydražená vec sa vydá výdražcovi, len ak bude ihneď zaplatená kúpna cena; ak nebude zaplatená, draží sa vec znovu.

(2) Pri opätnej dražbe nesmie predošlý výdražca dražiť.

§ 15.

(1) O dražbe sa spíše zápisnica.

(2) V zápisnici musí byť aj označená predávaná vec a uvedená cena, za ktorú bola predaná.

(3) Výdražcovi sa na požiadanie vydá osvedčenie o nadobudnutí veci na dražbe.

§ 16.

Trový dražby.

Trový dražby sa uhradzujú zpravidla z jej výťažku. Ak nebude vec predaná alebo ak nestačí výťažok dražby na úhradu trov, zaplatí ich žiadateľ. Na ten účel môže sa nariadenie dražby viazať podmienkou, že na zabezpečenie trov složí žiadateľ primeranú zábezpeku.

Záverecné ustanovenia.

§ 17.

Zrušujú sa všetky predpisy, ktoré odporujú tomuto zákonu, najmä dekrét dvorskej kancelárie č. 565/1786 sb. zák. súd. (licitačný poriadok), doplnený dekrétom dvorskej kancelárie č. 62/1808 sb. zák. pol. a znovu vyhlásený dekrétom dvorskej kancelárie č. 101/1815 sb. zák. pol.

§ 18.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951; vykoná ho minister vnútorného obchodu po dohode so zúčastnenými ministrami.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Krajčír v. r.

175.

Vládne nariadenie

zo dňa 12. decembra 1950

o potvrdeniach potrebných pre oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov a pre ustanovenie zástupcu.

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 143 ods. 2 zákona č. 142/1950 Sb., o konaní v občianskych právnych veciach (občiansky súdny poriadok):

§ 1.

Súdny chránencom spisuje a vydáva potvrdenie o osobných, rodinných, majetkových a zárobkových pomeroch podľa § 143 ods. 1 občianskeho súdneho poriadku ich poručenský (opatrovanský) súd.

§ 2.

(1) Iným fyzickým osobám vydáva potvrdenie o osobných, rodinných, majetkových a zárobkových pomeroch podľa § 143 ods. 1 občianskeho súdneho poriadku na ich žiadosť miestny národný výbor.

(2) Žiadateľ predloží príslušný vzor (§ 3) vyplnený pravdivými údajmi miestnemu národnému výboru dvojmo.

§ 3.

Vzory pre potvrdenia podľa §§ 1 a 2 vyhlásia ministri spravodlivosti a vnútra v úradnom liste.

§ 4.

Miestny národný výbor vydá potvrdenie na jednom z predložených rovnopisov na základe skutočností mu známych alebo na základe listín žiadateľom predložených. Ak nejde o príjem žiadateľa z pracovného (učebného) pomeru alebo z národného poistenia, postačí na vydanie potvrdenia jeho čestné vyhlásenie urobené podľa zákona č. 173/1948 Sb., o čestnom vyhlásení v administratívnom konaní.

§ 5.

(1) Právnickým osobám alebo úradne ustanoveným orgánom pre správu majetkovej podstaty vydáva potvrdenie podľa § 143 ods. 1 občianskeho súdneho poriadku dozorný orgán príslušný podľa osobitných predpisov.

(2) V tomto potvrdení uvedie dozorný orgán posledný zistený stav majetku a vyjadrí sa

o tom, či možno z prostriedkov právnickej osoby alebo zo spravovanej majetkovej podstaty obstarat' úhradu potrebnú na súdne konanie.

§ 6.

Ak žiadateľ nemá v Československej republike ani bydlisko ani pobyt, predloží potvrdenie, ktoré mu vydajú podľa predpisov o tom platných príslušné úrady štátu, kde žiadateľ býva alebo má pobyt. Ak úrady tohto štátu nevydávajú potvrdenie alebo odopru ho vydat', postačí potvrdenie, ktoré mu vydá príslušný československý zastupiteľský úrad.

§ 7.

Pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov a preddavkov a o ustanovení zástupcu nie je súd viazaný obsahom potvrdenia.

§ 8.

(1) Oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov alebo ustanovenie zástupcu nemožno povoliť podľa potvrdení, ktoré boli vydané skôr než šesť mesiacov pred podaním žiadosti o oslobodenie alebo o ustanovenie zástupcu.

(2) Oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov povolené účastníkom pre súdne konanie, v ktorom bol vydaný exekučný titul, platí i pre exekučné konanie, ak účastník navrhne exekúciu do jedného roku od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

§ 9.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951; vykonajú ho ministri spravodlivosti a vnútra.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.

Dr. Rais v. r.

176.

**Vládne nariadenie
zo dňa 19. decembra 1950**

o spôsobe a rozsahu exekúcie proti družstvám
a iným právnickým osobám.

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 438 zákona č. 142/1950 Sb., o konaní

v občianskych právnych veciach (občiansky súdny poriadok):

§ 1.

(1) Exekúciu proti:

- a) ľudovým družstvám, zapísaným v podnikovom registri, v dieloch pre jednotné roľnícke družstvá, ľudové peňažné ústavy, ľudové bytové družstvá a ostatné ľudové družstvá,
- b) Veľkodistribučnému podniku, zapsanému spoločenstvu s ručením obmedzeným, v Prahe, a Veľkodistribučnému podniku, družstvu s o. r., v Bratislave,
- c) Ústredí pro hospodaření se zemědělskými výrobky, zapsanému spoločenstvu s ručením obmedzeným, v Prahe, a Družstvu pro hospodaření s poľnohospodárskymi výrobkami, družstvu s ručením obmedzeným, v Bratislave,

možno viesť len spôsobom a v rozsahu uvedenom v § 437 ods. 1 občianskeho súdneho poriadku.

(2) Dozorným orgánom v smysle § 437 ods. 1 občianskeho súdneho poriadku je Ústrední rada družstev v Prahe pre družstvá v zemiach českých a Slovenská rada družstiev pre družstvá na Slovensku; u jednotných roľníckych družstiev príslušný okresný národný výbor, u ľudových peňažných ústavov Ministerstvo financií, u družstiev uvedených v odseku 1 písm. b) a c) Ministerstvo vnútorného obchodu.

§ 2.

Ustanovenie § 1 ods. 1 platí aj o právnických osobách, u ktorých všeobecný záujem, najmä rozvoj národného hospodárstva vyžaduje zvýšenú ochranu. Výpočet týchto právnických osôb a príslušných dozorných orgánov určí minister spravodlivosti.

§ 3.

Exekúcia nariadená proti ustanoveniam §§ 1 a 2, ako aj všetky vykonané exekučné úkony sú neplatné. Súd zruší exekúciu i všetky exekučné úkony z úradnej povinnosti (§ 437 ods. 2 občianskeho súdneho poriadku).

§ 4.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951. Vykoná ho minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami.

Zápotocký v. r.

Dr. Rais v. r.

177.

Vládne nariadenie
zo dňa 19. decembra 1950
o odhadoch nehnuteľných vecí.

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 467 zákona č. 142/1950 Sb., o konaní v občianskych právnych veciach (občiansky súdny poriadok):

§ 1.

Pribranie znalcov.

(1) Na vykonanie odhadu priberie súd znalca. Ak to uzná súd za potrebné, môže pribrať ďalšieho znalca, najmä ak majú byť odhadnuté nehnuteľné veci rôzneho druhu. Aj na žiadosť účastníka môže súd pribrať ďalšieho znalca; trovy spojené s pribráním tohto znalca znáša však účastník, ktorý o znalca žiadal.

(2) O znalcoch a znaleckom posudku platia ináč ustanovenia občianskeho súdneho poriadku a zákona č. 167/1949 Sb. o stálych prisažných znalcoch a tlmočníkoch.

§ 2.

Predmet odhadu.

Každá jednotlivá nehnuteľná vec (parcela, budova) sa odhadne vždy samostatne. Ak ide o viac nehnuteľných vecí, ktoré tvoria jeden celok, odhadnú sa i ako celok.

§ 3.

Spôsob odhadu.

(1) Nehnuteľné veci sa odhadnú tak, že sa zistí cena, za ktorú možno odhadovanú vec toho druhu v medziach cenových predpisov predať.

(2) Práva sa odhadnú tak, že sa zistí výhoda, ktorú prinášajú oprávnenému v období jedného roku, a hodnota tejto výhody sa násobí pri právach časove neobmedzených dvadsiatimi, pri právach časove obmedzených počtom rokov, po ktoré má právo ešte trvať, najviac však dvadsiatimi.

(3) Ťarchy viaznúce na nehnuteľnej veci sa odhadujú podľa hospodárskej ujmy, ktorá vyplýva z ťarchy pre obťaženie. Ináč platia pre ich odhad obdobne ustanovenia o odhade práva. Pri ťarchách trvania neobmedzeného vezme sa za základ výpočtu čas dvadsiatich rokov, pri ťarchách trvania neurčitého pravdepodobný čas ich trvania, nie však viac ako dvadsať rokov,

pri ťarchách trvania presne určeného tento čas. Ťarchy vyplývajúce z nárokov na opakujúce sa plnenia a dávky sa však odhadnú tak, že sa vypočíta suma, ktorá by stačila na to, aby sa z nej a z jej úrokov poukazovali plnenia a dávky alebo ich peňažná hodnota.

§ 4.

Odhad príslušenstva.

Zároveň s nehnuteľnou vecou (jej súčiastkami) treba odhadnúť aj jej príslušenstvo; za tým účelom sa zistí odhadom jeho cena (§ 3 ods. 1).

Konanie.

§ 5.

(1) Odhad vykoná výkonný úradník, ktorý tiež účastníkom oznámi, kto bol ako znalec pribratý; zároveň upovedomí o čase a mieste odhadu tieto osoby a okresný národný výbor, v obvode ktorého je odhadovaná nehnuteľná vec. Osoby, ktoré majú na nehnuteľnej veci práva alebo vecné bremená môžu sa na odhade zúčastniť a robiť pripomienky.

(2) Odhad sa vykoná na mieste samom. O vykonaní odhadu sa spíše zápisnica. V zápisnici sa nehnuteľná vec, jej súčiastky a príslušenstvo zovrubne opíšu a uvedú sa všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na určenie odhadnej ceny. Znalci podajú posudok do zápisnice. V odôvodnených prípadoch môže im však výkonný úradník povoliť podanie písomného posudku.

§ 6.

(1) Súd preskúma správnosť odhadu a po prípadnom vykonaní potrebného pátrania určí odhadnú cenu.

(2) Ak vyjde po vykonaní odhadu najavo, najmä v dôsledku výzvy podľa § 469 písm. ch) občianskeho súdneho poriadku, že na nehnuteľnej veci viaznu ťarchy nezapísané v pozemkovej knihe, nariadi súd doplnenie odhadu so zreteľom na tieto ťarchy.

§ 7.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951; vykoná ho minister spravodlivosti.

Zápotocký v. r.

Dr. Rais v. r.

178.

**Nariadenie ministra spravodlivosti
zo dňa 20. decembra 1950,**

ktorým sa pre určenie súdnej príslušnosti určuje, čo sa u niektorých právnických osôb rozumie organizačne nižšou správou.

Minister spravodlivosti nariaďuje po dohode so zúčastnenými ministrami podľa § 11 ods. 2 zákona č. 142/1950 Sb., o konaní v občianskych právnych veciach (občiansky súdny poriadok):

§ 1.

Pri určení všeobecného súdu ďalej uvedených právnických osôb rozhoduje sídlo ich organizačne nižšej správy, ak ide o vec, ktorá sa týka prevažne tejto nižšej správy. Organizačne nižšou správou sa rozumie:

- u Revolučného odborového hnutia príslušná krajská odborová rada;
- u Jednotného svazu českých zemédců v Prahe a Jednotného svazu slovenských roľníkov v Bratislave príslušný krajský alebo okresný sekretariát;
- u Československej obce sokolskej príslušný krajský alebo okresný výbor Sokola;
- u Československého svazu mládeže príslušný krajský alebo okresný výbor;
- u Československého svazu žien príslušný krajský alebo okresný výbor;
- u Svazu bojovníkov za slobodu a u Svazu ľudových protifašistických bojovníkov príslušné jednoty, popr. odbočky;
- u Československého červeného kríža príslušná krajská alebo okresná úradovňa;
- u štátnej banky československej a Investičnej banky, národného podniku, príslušný oblastný ústav týchto bánk v Bratislave, ako aj ich pobočka alebo iný peňažný ústav, poverený úlohou pobočky;
- u Ústrednej národnej poisťovne Národná poisťovňa v Bratislave, ako aj príslušná okresná národná poisťovňa;
- u Československých štátnych železníc, národného podniku, príslušné oblastné riaditeľstvo v Prahe, Plzni, Olomouci alebo v Bratislave a expozitúra v Košiciach, ďalej príslušná železničná stavebná správa;
- u Československej štátnej automobilovej dopravy, národného podniku, Oblastné riadi-
- tel'stvo v Bratislave, ako aj príslušný krajský podnik, dopravný závod, zasielateľský závod, dielenský závod, zásobárňa a stredisko pracujúceho dorastu;
- u Československej štátnej pošty, národného podniku, Oblastné riaditeľstvo v Bratislave, ako aj príslušný krajský poštový inšpektorát, krajská správa spojov;
- u Československých štátnych majetkov, národného podniku, Oblastné riaditeľstvo v Bratislave, ako aj príslušný inšpektorát, majetok alebo hospodárstvo sdružené v oblasti príslušného majetku;
- u Československých štátnych lesov, národného podniku, Oblastné riaditeľstvo v Bratislave, ako aj príslušný krajský inšpektorát, príslušné riaditeľstvo podnikového závodu alebo pobočiek (lesných, stavebných, semenárskych a podobne);
- u Ústredia pre mechanizáciu pôdohospodárstva, Oblastné riaditeľstvo v Bratislave, ako aj príslušná strojne traktorová stanica;
- u Československých stavebných závodov, národného podniku, Oblastná správa v Bratislave, ako aj príslušné správy jednotlivých závodov;
- u Československej poisťovne, národného podniku, Oblastný ústav v Bratislave, ako aj príslušné pobočky;
- u Ústrednej rady družstiev a u Slovenskej rady družstiev príslušná krajská rada družstiev;
- u Ústredia pro hospodaření se zemědělskými výrobky, zapsaného společenstva s ručením obmezeným, a u Družstva pre hospodárenie s poľnohospodárskymi výrobkami, družstva s ručením obmedzeným, ich príslušný krajský závod;
- u Velkodistribučného podniku, zapsaného společenstva s ručením obmezeným a u Veľkodistribučného podniku, družstva s o. r., ich príslušná krajská správa;
- u národných podnikov obchodných krajská (oblastná) správa;
- u Biogeny, národného podniku, príslušná správa jednotlivých závodov;
- u Mediky, národného podniku, príslušná krajská alebo oblastná správa podniku alebo zodpovedný správca lekárne;
- u Svazu československých spisovateľov v Prahe, národná sekcia česká v Prahe alebo národná sekcia slovenská v Bratislave;
- u Svazu československých výtvarných umelcov v Prahe, národná sekcia česká v Prahe alebo národná sekcia slovenská v Bratislave;

- u Sväzu československých skladateľov v Prahe národná sekcia česká v Prahe alebo národná sekcia slovenská v Bratislave;
- u Ochranného svazu autorského, ľudového družstva v Prahe, Slovenský sväz autorský v Bratislave;
- u Ústredia ľudovej a umeleckej výroby v Prahe jeho odbočka v Bratislave.

§ 2.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951.

Zápotocký v. r.

Dr. Rais v. r.

179.

Nariadenie ministra spravodlivosti zo dňa 19. decembra 1950

o dôležitých dôvodoch na výpoveď chránených nájomov alebo na ich zrušenie bez výpovede.

Minister spravodlivosti nariaďuje po dohode s ministrom práce a sociálnej starostlivosti podľa § 385 ods. 3 zákona č. 142/1950 Sb., o konaní v občianskych právnych veciach (občiansky súdny poriadok):

§ 1.

Privolenie k výpovedi so zreteľom na potrebu prenajímateľa možno dať:

- a) ak je byt, zriadený pri podniku národnom alebo komunálnom alebo pri podniku družstiev zapísaných v podnikovom registri a určený pre ubytovanie jeho zamestnancov, nevyhnutne potrebný pre ubytovanie zamestnanca tohto podniku a nájomník nie je jeho zamestnancom;
- b) ak je byt, zriadený v budovách jednotného roľníckeho družstva alebo poľnohospodárskeho výrobného družstva, potrebný pre člena družstva a nájomník prestal byť jeho členom;
- c) ak je byt, zriadený v budove úradu, ústavu alebo zariadenia štátnej správy a určený pre ubytovanie ich zamestnancov, nevyhnutne potrebný pre ubytovanie zamestnanca tohto úradu, ústavu alebo zariadenia štátnej správy a nájomník nie je jeho zamestnancom;
- d) ak je v domoch cudzieho štátu potrebný predmet nájmu na účely jeho diplomatickej misie alebo jeho konzulárneho úradu a ak prislúchajú Československej republike tie isté výhody v štáte, o ktorý ide; vyhlásenie o tom, či vzájomnosť je zaručená, dáva súdom v pochybných prípadoch Ministerstvo spravodlivosti;
- e) ak sa preukáže prenajímateľ právoplatným rozkazom alebo súhlasom príslušného národného výboru ako stavebného úradu na stavebnú úpravu, ktorú nemožno vykonať bez vypratania predmetu nájmu;
- f) ak sa chce prenajímateľ nastahovať do bytu v svojom rodinnom domčeku alebo ak potrebuje byť v ňom pre svoje ženaté (vydaté) deti a ak nevyžaduje podľa uváženia pomerov ako prenajímateľových alebo jeho detí, tak nájomníkových všeobecný záujem, najmä záujem na plnení úloh jednotného hospodárskeho plánu, ani hospodárske a rodinné pomery nájomníkov, aby nájomný pomer zostal zachovaný.

§ 2.

(1) Pre správanie sa nájomníka možno dať privolenie k výpovedi:

- a) ak nájomník napriek výstrahe užíva predmet nájmu alebo trpí, aby sa užíval tak, že prenajímateľovi vzniká značná škoda;
- b) ak nájomník alebo osoba, ktorá s ním býva, napriek výstrahe hrubým spôsobom porušuje zásady spoločenského spolužitia v dome, najmä porušuje opätovne hrubo poriadok v dome alebo budí v ňom svojím správaním sa pohoršenie;
- c) ak bol nájomník odsúdený pre trestný čin alebo závažnejší priestupok, ktoré boli spáchané voči prenajímateľovi alebo jeho zástupcovi alebo voči spoluobyvateľom domu;
- d) ak nezaplatí nájomník nájomné, hoci bol po jeho sročnosti upomenutý, do konca lehoty, ktorú mu prenajímateľ povolil aspoň na pätnásť dní od upomenky; súd môže odoprieť privolenie k výpovedi, ak nájomník zaplatil dlžné nájomné najneskoršie pred skončením výpovedného konania;
- e) ak dal nájomník bez vážnych dôvodov do podnájmu celý byt alebo sice jeho časť, ale vo zvyšujúcej časti sám alebo príslušníci jeho rodiny nebyvajú.

(2) Nájomným vo smysle odseku 1 písm. d) sa rozumie nájomné dohovorené alebo určené v medziach cenových predpisov, dávky a poplatky, pokiaľ sa ukladajú nájomníkovi a prenajímateľ sa mu nezaviazal, že ich bude uhradzovať za neho, ako i zvýšenie, ktoré pripustil kompetentný úrad všeobecným opatrením alebo v jednotlivých prípadoch právoplatným rozhodnutím.

§ 3.

Dôležitým dôvodom na výpoveď je aj, ak sa musí dom podľa vykonateľného rozkazu príslušného národného výboru ako stavebného úradu zbúrať. Ak nehrozí nebezpečenstvo v omeškani, treba v konaní o privolenie k výpovedi vyčkať právoplatnosť tohto rozkazu.

§ 4.

Privolenie k výpovedi možno dať i z iných dôvodov, ktoré súd uzná za tak dôležité, ako sú dôvody uvedené v §§ 1 až 3.

§ 5.

V prípadoch § 2 ods. 1 písm. a) a § 3 môže prenajímateľ žiadať aj o privolenie k zrušeniu nájomného pomeru bez výpovede.

§ 6.

(1) Pokiaľ sa ustanovenia o chránených nájmoch vzťahujú aj na podnájomné smluvy (§ 382 ods. 2 občianskeho súdneho poriadku), použijú sa na ne primerane ustanovenia §§ 2 až 5.

(2) Ustanovenie § 2 odsek 1 písm. b) sa vzťahuje na podnájomný pomer aj, ak ide o správanie sa podnájomníka (osôb s ním bývajúcich) v byte.

§ 7.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951.

Zápotocký v. r.

Dr. Rais v. r.

180.

**Nariadenie ministra spravodlivosti
zo dňa 19. decembra 1950
o exekúcii na peňažné pohľadávky a plat.**

Minister spravodlivosti nariaďuje po dohode s ministrami práce a sociálnej starostlivosti, vnútra a financií podľa § 530 ods. 2, § 531 ods. 1 a § 535 ods. 1 zákona č. 142/1950 Sb., o konaní v občianskych právnych veciach (občiansky súdny poriadok):

§ 1.

(1) Základná suma slúžiaca na vypočítanie nezexekvovateľného platu je 1.200 Kčs mesačne, pri výplate za týždne 270 Kčs týždenne a pri výplate za dni 45 Kčs denne.

(2) Hranica, nad ktorú je plat zexekvovateľný bez obmedzenia, je 9.000 Kčs mesačne, pri výplate za týždne 2.070 Kčs týždenne a pri výplate za dni 345 Kčs denne, a to vždy čistého platu.

§ 2.

Pri vypočítaní čistého platu sa odpočítavajú daň zo mzdy, poistné národného poistenia (príspevky na vojenskú nemocenskú starostlivosť) a príspevky, ktoré platí zamestnanec do účelového majetku pre podpory pri včleňovaní do práce.

§ 3.

Exekúcii podliehajú a do čistého platu sa započítavajú:

- polovice odmien za prácu nad čas, za vyššie a mimoriadne výkony a peňažných náhrad za nevyčerpanú dovolenku na zotavenie;
- z odmeny za zlepšovacie návrhy suma prevyšujúca v každom jednotlivom prípade 10.000 Kčs;
- z iných jednorázových plnení, ktoré sú v súvislosti s pracovným pomerom, suma prevyšujúca v každom jednotlivom prípade 3.000 Kčs;
- z vernostných prídavkov suma prevyšujúca 10.000 Kčs.

§ 4.

(1) Príspevky na úhradu nákladov uzavretia manželstva, nákladov pôrodu alebo úmrtia sa do čistého platu nezapočítavajú, i keď ich poskytuje zamestnávateľ. Exekúcii podlie-

hajú len ich čiastky, ktoré presahujú sumu 5.000 Kčs; to platí i vtedy, ak ide o plnenia poskytované na tieto účely na základe smluvy.

(2) Príspevky a plnenia podľa odseku 1 podliehajú však exekúcii bez obmedzenia, ak sa exekúcia vedie na úhradu nákladov, pre ktoré sa poskytujú.

§ 5.

Sociálne a študijné príspevky na výchovu a výživu (včítane prídavkov na deti a príplatku k týmto prídavkom), i keď ich poskytuje zamestnávateľ, ako i náhrada nákladov spojených s pracovným výkonom podliehajú exekúcii, len pokiaľ sa exekúcia vedie pre úhradu nákladov, pre ktoré sa poskytujú.

§ 6.

(1) Dary z milosti a čestné dary sa posudzujú ako sociálne príspevky na výchovu a výživu.

(2) Čestné platy a dôchodky, platy z milosti a výmenky sa posudzujú ako plat (§ 529 občianskeho súdneho poriadku).

§ 7.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951.

Zápotocký v. r.

Dr. Rais v. r.